SYDDANSK UNIVERSITET

Referat fra møde i Repræsentantskabet for Syddansk Universitet den 7. april 1999.

Dagsorden:

1. Præsentation af repræsentantskab.
2. Generel orientering om Syddansk Universitet.
3. Status på Syddansk Universitet.
4. Forventninger og muligheder for samspil mellem region og universitet.
5. Udviklingskontrakter.
6. Udfordringer til Dansk Sundhedsforskning og konsekvenser for Syddansk Universitet.
7. Eventuelt.

I forhold til dagsordenen blev mødet afviklet med en behandling af punkt 6 før punkt 5.

Ad punkt 1: Præsentation af repræsentantskab.

Rektor Henrik Tvarnø bød repræsentantskabet velkommen og takkede samtlige for deres tilsagn om at gå ind i repræsentantskabet.

Rektor orienterede kort om repræsentantskabets opgaver og funktion, herunder om sammensætningen. Dets primære funktion, som er beskrevet i statuttens §§ 63-66, er at være bindeled mellem universitetet og omverdenen. Derefter præsenterede de enkelte medlemmer sig.

Herefter gik man over til valg af formand. Rektor foreslog Poul Erik Madsen, rektor på Fredericia Amts Gymnasium og HF-Kursus, som formand. Poul Erik Madsen blev valgt som formand for de næste 2 år. Poul Erik Madsen takkede for valget som formand og foreslog, at rektor fortsatte som mødeleder.

Som faste punkter foreslog rektor en orientering fra Syddansk Universitet og et konkret eksempel på forskning ved Syddansk Universitet.

Ad punkt 2: Generel orientering om Syddansk Universitet.

Rektor gav en kort orientering om universitetet.

Ideen med fusionen mellem Odense Universitet, Handelshøjskole Syd-Ingeniørhøjskole Syd og Sydjysk Universitetscenter er at styrke forskningsindsatsen i hele regionen.

Rektor redegjorde for den forventede udvikling i den danske

universitetsverden de næste 10-20 år, herunder Syddansk Universitets styrker set i relation til de andre danske universiteter.

Herefter fulgte en kort redegørelse om universitetets ledelsesstruktur, hvor kernen er de fire fakulteter og deres fakultetsråd; Det Humanistiske Fakultet, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet.

Syddansk Universitet forventer inden for de næste 2 år at runde en omsætning på 1 mia. kr.

Som helhed forventer Syddansk Universitet en vækst på 2 områder inden for de næste 5-8 år:

- en vækst på flere studerende
- en vækst på flere eksterne forskningsbevillinger.

Derimod forventes der ikke flere direkte forskningsmidler. Det er problematisk, da Syddansk Universitet ønsker, at de studerende møder aktive forskere. Rektor forventer generelt en sund økonomisk udvikling for universitetet i de kommende år. Det skyldes, at der ifølge prognoserne kommer flere studerende på de ordinære uddannelser, ligesom der forventes en vækst i behovet for efter- og videreuddannelse. Det vil medføre en vækst i antallet af uddannelsesopgaver og forskningsområder, hvilket også internationalt vil være et konkurrenceparameter.

Ad punkt 3: Status på Syddansk Universitet.

Rektor gjorde status på fusionen.

Fusionen mellem de 3 institutioner, som i dag udgør Syddansk Universitet, blev indgået den 17. august 1998 (formelt underskrevet den 18. september 1998).

Af nye tiltag er Syddansk Universitet klar til at præsentere fire nye uddannelser pr. 1. september 1999:

- Nordisk (Kolding)
- Engelsk (Kolding)
- Historie (Esbjerg)
- Økonomi (Esbjerg).

Det afgørende for de nye studiers eksistens er søgningen til dem. Et optagelsestal på 30-40 personer pr. studium det første år betragtes som tilfredsstillende. Derefter forventes der en mindre stigning i optagelsestallet i de kommende år.

Rektor nævnte, at et af problemerne ved at opbygge et godt forsknings- og undervisningsmiljø er at skaffe kvalificerede undervisere/forskere. Arbejdskraften er i en stærk position i disse år som følge af øget konkurrence om arbejdskraften på både det offentlige og det private arbejdsmarked. Konkurrencen forventes at blive stor universiteterne imellem en del år frem

som følge af aldersprofilen på universiteterne.

På det humanistiske hovedområde er universitetet i gang med en profilering af hele det erhvervssproglige område med nye uddannelser indenfor engelsk og IT, sprog og turisme, sprog og pædagogik samt informationsvidenskab.

Indenfor det samfundsvidenskabelige hovedområde foregår der p.t. en reform af HA-studiet (civiløkonom) og en profilering af cand.merc.-studiet.

Indenfor det naturvidenskabelige og tekniske hovedområde etableres der en uddannelse i mekatronik i Sønderborg.

Indenfor det sundhedsvidenskabelige hovedområde arbejder man på at etablere en antropologi/sociologi-uddannelse i Esbjerg. Dekan Mogens Hørder kunne supplere med, at der eksisterer et forskningsmiljø for sundhedssociologi i Esbjerg, og at det nye studium vil få hovedvægten på anvendt antropologi. Studiet vil blive tværfagligt med elementer fra det samfundsvidenskabelige, det humanistiske og det sundhedsvidenskabelige fakultet.

Rektor gjorde opmærksom på, at universitetet ikke blot kan etablere nye uddannelser, hvis man ønsker det, men at man skal søge Forskningsministeriet og Undervisningsministeriet om tilladelse.

Efter- og videreuddannelse er et af de satsningsområder, som blev vedtaget i forbindelse med fusionen. Universitetet henvender sig her primært til aldersgruppen 35-55 år. Allerede i dag oplever universitetet en stor søgning trods pris og tid. Der udbydes i 1999 en ny MBA (Master of Business Administration) i samarbejde med Handelshøjskolen i Århus. Rektor oplyste, at universitetet endvidere har drøftelser med 5 amter om etablering af en diplomlederuddannelse inden for sundhedsvidenskab. De fremtidige planer for hele området for efter- og videreuddannelse er i øjeblikket ved at blive lagt. Det forventes, at der etableres et center for efter- og videreuddannelse i Kolding.

Med hensyn til forskningsindsatsen vil der ske en specialisering af de 4 byers profiler.

Universitetet deltager i samarbejde med Aalborg Universitet, Aarhus Universitet og Handelshøjskolen i Århus i etableringen af IT-Vest som modstykke til IT-Højskolen i København. Der satses fra regeringens side voldsomt på IT-Højskolen i hovedstaden som en del af planerne for Ørestaden. Man ønsker at opbygge et stort institut i København. 70% af ressourcerne allokeres til København, 30% til Vestdanmark. Det medfører en øget risiko for, at man ville trække lærerkræfter fra stort set alle andre IT-uddannelser i landet, hvis der ikke kom et tilsvarende initiativ vest for Storebælt. Hensigten med planerne om en IT-højskole er at flytte de studerende fra bl.a. de humanistiske studier. I 2004 forventes det, at 50% af kandidaterne på en årgang er humanister. Denne gruppe ønsker man at gøre mere attraktiv for både det offentlige og det private arbejdsmarked ved at give den en særlig IT-kompetence.

Dekan Tage Koed Madsen orienterede om situationen på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, som er det fakultet, der er mest berørt af situationen. I forhold til det tidligere Odense Universitet er fakultetet vokset

med 80%. Der er udbyggede forsknings- og undervisningsmiljøer i alle byer i dag. Der arbejdes for tiden meget med at få fusionen til at virke i praksis, hvilket omfatter alt fra rutiner og detaljer i det daglige arbejde til principper, udbud og indhold af uddannelserne. Der er i 1998 etableret to nye uddannelser på fakultetet, hhv. journalist og scient.pol., som forventes at ville øge antallet af studerende i Odense med 1200 indenfor de næste 5 år. I Kolding starter den nye MBA til september, og i Odense udbydes HA-jur. (civiløkonom med erhvervsjura), som forventes at optage 50-60 nye studerende årligt.

Den aktuelle status er, at fakultetet for tiden diskuterer ny målsætning. Der arbejdes med samordning af forskningsmiljøerne i de 4 byer, der sikrer både bredde og dybde. Der arbejdes med samordning af uddannelserne, så f.eks. HA-studerende i de 4 byer får en fælles profil for 55% af uddannelsen og for de resterende 45% en specialisering på de enkelte uddannelsessteder. Der skal skabes en forskningsprofil, så der kan opslås stillinger til sommer. Endelig skal der skabes en fælles kultur på fakultetet.

Rektor fortsatte med en orientering om status på udbygningsplanerne for universitetet.

Der bygges i Odense, men ikke nok. I forhold til behovene er man bagefter, og der vil, udover det der bygges nu, være behov for yderligere 18.000 m^2. I Kolding har man et akut behov, og der kan blive tale om en løsning i form af en lejeaftale, såfremt der kan findes egnede lokaler. I Esbjerg er planerne for en udvidelse, som kan opfylde behovene en del år frem, stort set på plads. I Sønderborg drøfter man p.t. muligheder med borgmesteren.

Ad punkt 4: Forventninger og muligheder for samspil mellem region og universitet.

Prorektor Flemming Just kom i sit indlæg ind på Syddansk Universitets særlige regionale forankring, som udgør en meget vigtig dynamisk kraft for universitetet, og som kan være med til at stimulere regionens erhvervsliv, offentlige organer og uddannelsesniveauet. Flemming Just påpegede, at universitetet ikke skal have en ensidig regional orientering, og at det vigtigste for et universitet er kvalitet på højeste niveau målt både i nationalt og internationalt perspektiv. Høje kvalitetsmål og international orientering vil også være det, der sikrer regionens langsigtede interesser bedst.

Flemming Just konstaterede, at der med fusionen er blevet et bedre grundlag for at løfte nogle af de opgaver, som efterspørges fra universitetets omverden. Den samlede universitetsledelse føler en meget stærk forpligtelse til at skabe udvikling i alle fire byer. Det kan ikke garanteres, at alt bliver realiseret som oprindelig planlagt. Der kan for eksempel være problemer med at kunne tiltrække menneskelige ressourcer, som er afgørende for universitetets fortsatte udvikling. Universitetet er også afhængig af fortsat opbakning fra både Forskningsministeriet og Undervisningsministeriet. Endelig er de studerendes interesse en afgørende faktor for succesen. Her møder universitetet det samme problem som landets andre universiteter, nemlig de små ungdomsårgange.

Med hensyn til de jyske byer oplyste Flemming Just, at man i Sønderborg har

planer om at bygge videre på de grænseoverskridende aktiviteter f.eks. ved at tilbyde en fuld HA på engelsk. Der sker samtidig en opgradering af ingeniørmiljøet med henblik på at kunne udbyde en civilingeniøruddannelse.

I Kolding arbejdes der med planer om etablering af et center for efter- og videreuddannelse. Byen har med sin beliggenhed naturlige forudsætninger for at være basis for Syddansk Universitets efter- og videreuddannelsesaktiviteter. Den eksisterende profil for det erhvervssproglige og det erhvervsøkonomiske område skal understøttes, og Syddansk Universitet vil undersøge mulighederne for at styrke forbindelsen til Designskolen i Kolding.

I Esbjerg er der mellem Syddansk Universitet og Aalborg Universitet oprettet et fælles forskningscenter for agro-industriel bioteknologi. Esbjerg har med sine mange videregående uddannelsesinstitutioner endvidere et potentiale for opkvalificering af de mellemuddannede via efter- og videreuddannelse på kandidat-, master- eller diplomniveau.

Flemming Just afsluttede sit indlæg med at sige, at forventningerne region og universitet imellem er gensidige. Syddansk Universitet ønsker at markere sig som den højere læreanstalt i Danmark, der har det tætteste samspil med regionens erhvervsliv og øvrige uddannelsesinstitutioner. Syddansk Universitet vil være det universitet, der tør prioritere, satser på kvalitet og er internationalt orienteret og regionalt baseret.

Der var efterfølgende en debat om oplægget:

Borgmester Anker Boye konstaterede, at udviklingen i København med Ørestaden trækker mod Øst. Anker Boye rejste derfor spørgsmålet, om ikke Syddansk Universitet burde udnytte den situation og række hånden frem mod Vestsjælland, inden de nye strukturer og mønstre rettet mod Ørestaden cementeres.

Rektor oplyste, at sundhedsvidenskab allerede er i gang, og at universitetet gennem de senere år generelt har fået flere studerende fra Vestsjælland. Problemet er, at man mangler uddannelsesinstitutioner i området at gå i dialog med. Dekan Mogens Hørder supplerede med oplysninger om, at Vestsjællands og Storstrøms amter begge oplever, at de befinder sig mellem "2 stole" i forhold til bl.a. Medicon Valley Academy i Ørestaden, og de er holdningsmæssigt tæt på Fyn og Syddansk Universitets region.

Udviklingschef Erik Knudsen oplyste, at der i forhold til kontakten til gymnasierne på Vestsjælland er taget initiativer bl.a. i form af annoncering, og at Syddansk Universitet er opmærksom på både Ringkøbing Amt og Vestsjællands Amt, som umiddelbart kunne være interesserede i et tættere samarbejde.

Borgmester Johnny Søttrup spurgte, hvad universitetet har af planer for markedsføringen i forhold til de enkelte byer og oplyste, at Esbjerg Kommune i sit budget for 1999 har afsat midler til af profilere Esbjerg som uddannelsesby. Johnny Søttrup foreslog, at der bliver gjort en stærkere indsats for at ændre på de unges geografiske valg.

Erik Knudsen oplyste, at universitetet hidtil har fulgt en dobbeltstrategi, hvor man både markedsfører det samlede universitet og de enkelte byer.

Rektor tilføjede, at der er to forudsætninger for at tiltrække studerende. Det ene er attraktive uddannelsestilbud, det andet er et attraktivt by- og studiemiljø og gode boliger. Universitetet vil gerne i dialog med repræsentantskabet omkring markedsføringsindsatsen.

Rektor Poul Erik Madsen konstaterede, at det er vigtigt at have en interessant profil på uddannelserne. Der ligger en stor opgave i at placere Syddansk Universitet som et regionalt universitet i befolkningens bevidsthed. Universitetet skal ud på uddannelsesinstitutionerne for at nå de unge.

Borgmester A.P. Hansen spurgte, om universitetet samarbejder med Bioteknologisk Institut i Kolding på det agrobiologiske område.

Prorektor Flemming Just kunne oplyse, at Bioteknologisk Institut ikke er et forskningsinstitut men har et mere anvendelsesorienteret og konsulentbaseret præg. Derimod samarbejder universitetet på dette område med både Danmarks Tekniske Universitet og Landbohøjskolen.

Borgmester Per Bødker Andersen bragte spørgsmålet om en kommende Fehmern-forbindelse op med de perspektiver, en direkte forbindelse Hamburg-København vil indebære for Syd- og Vestdanmark. Han foreslog, at man gør sig nogle strategiske overvejelser med henblik på en offensiv indsats i den korte periode, inden den endelige beslutning om en sådan forbindelse tages, og investeringerne trækkes i retning heraf.

Rektor oplyste, at Syddansk Universitet gerne går ind i et samarbejde med universiteterne i Bremen, Kiel og Hamburg.

Borgmester Anker Boye foreslog, at man overvejer at supplere repræsentantskabet med repræsentanter fra Vestsjællands Amt og fra Storstrøms Amt. Med nye brotakster vil tilgængeligheden fra dette område til Syddansk Universitet øges.

Ad punkt 6: Udfordringer til Dansk Sundhedsforskning og konsekvenser for Syddansk Universitet.

Professor Henning Beck-Nielsen orienterede om opgaverne og arbejdet i Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, som med et budget for 1999 på 200 mio. kr. skal koordinere forskningen på nationalt plan. Rådet har endvidere en rådgivningsfunktion overfor regering og samfund.

For den overordnede forskningsstrategi har forskningsrådet udvalgt 5 områder:

- genetisk forskning
- forebyggelsesforskning
- hjerneforskning
- behandlingsmetoder
- sundhedstjenesteforskning

Der er igangsat initiativer indenfor områderne patenter, alternativ medicin og klinisk forskning.

Forskningsrådet ser en stor opgave i at få forskningen formidlet, og i at al behandling bliver forskningsbaseret, hvilket ikke er tilfældet i dag. Dansk forskning er dog på ingen måde i krise, som det fremstilles i medierne.

Danmark står i dag overfor 3 store problemer i relation til sundhed:

- Danskernes stagnerende livslængde
- Implementering af forskningsresultater
- Manglende forskningsstrategier i amterne

Med den stagnerende livslængde som eksempel nævnte Henning Beck-Nielsen, at der er gode oplysninger om sammenhængene, men det er svært at få udmøntet viden i resultater. Der skal forskes yderligere i livsstilssygdomme for derved at komme frem til, hvordan livsstilen kan ændres. Der er i dag penge til behandling af sygdommene, men manglende ressourcer til forskning og fordybelse. Henning Beck-Nielsen anbefalede, at man styrker sundhedstjenesteforskningen i Syddansk Universitets region og foreslog følgende satsning i sydregionen:

at amterne vedtager en overordnet forskningsstrategi for Syddanmark. Der er behov for strategisk tænkning, hvis der skal ske en koordinering, som er nødvendig set i lyset af udviklingen i Østdanmark.

- at man bruger de regionale forskningsfora
- at man bruger de lokale fonde
- at man sætter fokus på samarbejdet mellem industri og universiteter/hospitaler
- at der sker en tværfaglig indsats i form af et samarbejde mellem sundhedsvidenskab, naturvidenskab og humaniora.

Der var følgende debat efter indlægget:

Dekan Tage Koed Madsen oplyste, at der i dag på Syddansk Universitet er et tæt samarbejde mellem samfundsvidenskab og sundhedsvidenskab om forskningsområdet sundhedsøkonomi. Man har den 6. april 1999 åbnet CAST - Center for Anvendt SundhedsTjensteforskning. Der forhandles p.t. om et eksternt finansieret professorat i sundhedsøkonomi.

Forstander Annemarie Morris bemærkede, at planerne om en uddannelse i antropologi/sociologi forekommer særdeles relevant set i lyset af indlægget.

Ad punkt 5: Udviklingskontrakter.

Rektor orienterede om, at udviklingskontrakterne er en ny sag, der er forelagt af Forskningsministeriet. Fremlæggelsen har været lidt uheldig, men universitetets holdning er generelt, at tanken med udviklingskontrakter er sund, og universitetet tager gerne udfordringen op. Det kræver, at Syddansk Universitet beskriver, hvad vi gerne vil og sætter nogle måltal for dette. Udviklingskontrakten er en forpligtende beskrivelse som opfølgning på universitetets strategi og handlingsplaner. Det er også en synliggørelse af, hvordan universitetet anvender sin bevilling.

Der er indtil videre afholdt et møde mellem universitetets faglige og administrative ledelse og repræsentanter fra Forskningsministeriet og fra Undervisningsministeriet. Det blev overfor ministerierne påpeget, at udviklingskontrakten kommer på et for Syddansk Universitet særdeles uhensigtsmæssigt tidspunkt som følge af fusionen. Ministerierne har derfor accepteret, at Syddansk Universitet først underskriver kontrakten i løbet af efteråret. Fakulteterne er nu i gang med at beskrive områder, der kunne være relevante i kontrakten. Det videre forløb er, at universitetet omkring juni måned kommer med et udkast til en kontrakt. Udkastet præsenteres for Konsistorium og for repræsentantskabet, og der indhentes kommentarer fra ministerierne. Herefter færdiggøres kontrakten i løbet af september og oktober.

Rektor betragter udviklingskontrakten som et fornuftigt arbejdsinstrument men påpegede, at universitetet ikke ønsker at binde sig for snævert, da der skal være plads til også at udnytte de muligheder, som pludselig dukker op. De nye uddannelser indenfor erhvervsjura, journalistik og biomekanik er eksempler på tiltag, som er realiserede på grund af pludselige gunstige forhold, som ikke kunne forudses.

Dekan Mogens Hørder bemærkede, at udviklingskontrakterne efter hans opfattelse er et naturligt og hensigtsmæssigt dialoginstrument.

Dekan Tage Koed Madsen oplyste, at samfundsvidenskab i forbindelse med udviklingskontrakten har givet tilsagn om at deltage i et forsøgsprojekt med Undervisningsministeriet, projekt "Kvalitet der kan ses". Projektet går ud på at udvikle redskaber til et evalueringssystem. Ellers ønsker fakultetet i udviklingskontrakten at arbejde med målsætninger, der ligger tæt på fusionsmålsætningerne.

Derefter var der korte bemærkninger til ministeriernes intentioner med udviklingskontrakterne i relation til universiteternes ledelsesform.

Ad punkt 7: Eventuelt.

Med hensyn til tidspunktet for de kommende møder var der enighed om at lægge dem lidt senere på dagen, ligesom datoerne for de kommende møder skal meldes ud i god tid.

Formanden vil snarest udsende forslag til kommende mødedatoer.

Udviklingskontoret

Bilag til referat

Møde i Repræsentantskabet for Syddansk Universitet den 7. april 1999

Følgende medlemmer deltog i mødet:

Amtsborgmester Karen Nøhr

Borgmester Johnny Søttrup

Borgmester Per Bødker Andersen

Borgmester Anker Boye

Borgmester A.P. Hansen

Fabrikschef Kurt Lynge

Adm. Direktør Jan Ehlers Lønstrup

Afdelingsformand Keld Westring

Generalkonsul Henrik Becker-Christensen

Rektor Poul Erik Madsen

Forstander Annemarie Morris

Direktør Karsten Ohrt

Stud.mag. Kristian Sundbo Olsen

HA-studerende Johnny Sørensen

Stud.scient. Henning V. Tømmerholt

Fraværende medlemmer med afbud:

Amtsborgmester Laurits Tørnæs

1. amtsborgmester Erik Rasmussen

Amtsdirektør Finn Hansen

Adm. Direktør Kurt Christiansen

Fabrikant Fleming Grunnet

Koncerndirektør Hans Kirk

Adm. direktør Hans Berg Madsen

Sygehusdirektør H.C. Thyregod

Statsautoriseret revisor Erik Mølgaard

Ingeniørstuderende Gert Kjær

I **mødet deltog desuden:**

Rektor Henrik Tvarnø

Prorektor Flemming Just

Prorektor Jens Hohwü

Dekan Mogens Hørder

Dekan Tage Koed Madsen

Universitetsdirektør Helge Muhle Larsen

Udviklingschef Erik Knudsen (sekretariat for Repræsentantskab)

Fuldmægtig Connie Bang Jensen (sekretariat for Repræsentantskab)

Fuldmægtig Jørgen Schou

Fuldmægtig Uffe Gebauer Thomsen

Professor, dr.med. Henning Beck-Nielsen

SDU HOME OP

---

25. juni 1999,Martin Hvidt, Ledelsessekretariatet